

LIGJ
Nr. 109/2024

PËR SHKENCËN DHE KËRKIMIN SHKENCOR NË REPUBLIKËN E SHQIPËRISË

Në mbështetje të neneve 78 dhe 83, pika 1, të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

KUVENDI
I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

VENDOSI:

KREU I
DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

Neni 1
Objekti i ligjit

Objekti i këtij ligji është përcaktimi i rregullave dhe i procedurave për organizimin dhe funksionimin e sistemit të shkencës dhe të kërkimit shkencor në Republikën e Shqipërisë. Ky ligj është i zbatueshëm për çdo institucion apo entitet, që është pjesë e sistemit të shkencës dhe kërkimit shkencor. Ky ligj është i zbatueshëm për institucionet e arsimit të lartë për atë kohë sa nuk vjen në kundërshtim me ligjin e arsimit të lartë.

Neni 2
Qëllimi dhe objektivat

1. Ky ligj ka për qëllim krijimin e kushteve për zhvillimin dhe funksionimin e një sistemi bashkëkohor të shkencës dhe kërkimit shkencor, dhe rregullimin e garantimit të mundësisë të financimit të këtij sistemi nga burime të ndryshme financimi, sipas përcaktimeve në këtë ligj.

2. Ligji synon arritjen e objektivave si më poshtë:

a) sigurimin e produkteve të kërkimit shkencor, që mbështesin zhvillimin e qëndrueshëm të vendit, mbrojtjen e mjedisit dhe të shëndetit publik, si dhe konsolidimin e identitetit dhe mbrojtjen e interesave kombëtarë;

b) përvetësimin e aftësive dhe të njohurive të reja, transferimin e tyre për përfitimin e përgjithshëm publik, me synim rritjen e nivelit të mirëqenies sociale, zhvillimit teknologjik dhe inovacionit;

c) fuqizimin e aftësive për të menaxhuar dhe zbatuar progresin teknologjik, dhe të përgjithshëm shoqëror, si burimi kryesor i zhvillimit të qëndrueshëm, duke rritur vlerën e punës e konkurrueshmërinë;

ç) fuqizimin e lidhjeve ndërkombëtare të komunitetit të studiuesve dhe të kërkuesve shkencorë shqiptarë me ata të zonës evropiane të kërkimit, si dhe me kërkuesit e diasporës, duke promovuar lëvizshmërinë dhe përfshirjen në proceset e integritit evropian;

d) ngritjen e kapaciteteve të personelit shkencor dhe nxitjen e zhvillimit të karrierës shkencore, duke siguruar mundësi të barabarta;

dh) fuqizimin dhe rritjen e përdorimit të infrastrukturës kërkimore-shkencore, duke garantuar akses për të gjithë;

e) zgjerimin e bashkëpunimit ndërinstitucional në fushën e kërkimit shkencor, me qëllim zhvillimin e shfrytëzimin e potencialeve kërkimore-shkencore;

ë) nxitjen e bashkëpunimit ndërmjet institucioneve të kërkimit shkencor dhe biznesit, institucioneve publike, shoqërisë civile, si dhe palëve të tjera të interesuara në veprimtari kërkimore-shkencore dhe inovacion;

f) promovimin, zgjerimin e rolit të shkencës dhe krijimin e një mjedisi favorizues e mbështetës për kërkimin shkencor në shoqëri.

Neni 3 Përkufizime

Në këtë ligj termat e mëposhtëm kanë këto kuptime:

1. “Fushat e kërkimit shkencor” janë veprimtaritë për nxitjen e dijes e të vërtetës shkencore, mbrojtjen e shëndetit publik, të trashëgimisë kulturore, mjedisore dhe materiale, nxitjen e teknologjisë dhe inovacionit etj.

2. “Fushat e kërkimit shkencor të një rëndësie të veçantë” janë fushat e kërkimit shkencor, që lidhen me sigurinë kombëtare, të drejtat e njeriut, shëndetin publik dhe mjedisin.

3. “Fushat prioritare” janë fushat kërkimore, të cilat shpallen si të tilla nga ministria për shkak të interesit të përbashkët kombëtar në funksion të zhvillimit të vendit.

4. “Entitet” është personi juridik i krijuar dhe i regjistruar në varësi të formës së organizimit të tij, i cili, referuar objektit të aktivitetit të tij, është konceptuar për të ushtruar veprimtari në fushën e kërkimit shkencor për krijimin e një/disë produkti/eve apo shërbimi inovativ dhe/ose teknologjik të veçantë, me potencial rritjeje të cilësisë dhe/ose shpejtësisë dhe të zbatueshëm në praktikë.

5. “Kërkimi bazë” është veprimtari eksperimentale ose teorike e ndërmarrë kryesisht për të përvetësuar njohuri të reja për aspektet themelore të fenomeneve dhe fakteve të vëzhgueshme pa ndonjë zbatim apo përdorim të veçantë në vështrim.

6. “Kërkimi i aplikuar” janë të gjitha veprimtaritë krijuese origjinale për të përfutur njohuri të reja, që synojnë kryesisht një objektiv ose zbatim praktik.

7. “Zhvillimi eksperimental” është punë sistematike, e cila mbështetet në njohuritë e marra nga përvoja kërkimore e praktike dhe prodhon njohuri shtesë, e cila ka për qëllim prodhimin e produkteve ose të proceseve të reja, ose përmirësimin e produkteve ose të proceseve ekzistuese.

8. “Inovacioni” është përfshirja e një produkti, shërbimi ose procesi si një metodë e re për organizimin e punës, prodhimin e produkteve, si dhe mënyrën e menaxhimit, e cila përmirëson performancën e institucionit të kërkimit shkencor.

9. “Ministri” është ministri përgjegjës për çështjet e shkencës dhe të kërkimit shkencor në Republikën e Shqipërisë.

10. “Ministria” është ministria përgjegjëse për çështjet e shkencës dhe të kërkimit shkencor në Republikën e Shqipërisë.

11. “Menaxhimi i riskut në kërkimin shkencor” është vlerësimi në çdo projekt kërkimor i mundësisë së ardhjes së një dëmi, që cenon sigurinë kombëtare, të drejtat e njeriut, shëndetin publik dhe mjedisin.

12. “Subjektet publike të kërkimit shkencor” janë institucionet, institutet dhe njësitë e veçanta të krijuara si persona juridikë publikë, sipas përcaktimeve të këtij ligji.

13. “Subjektet jopublike të kërkimit shkencor” janë institucionet, institutet dhe njësitë e veçanta të krijuara nga persona fizikë ose juridikë, subjekte të së drejtës private, sipas përcaktimeve të këtij ligji.

14. “Punonjësi kërkimor-shkencor” është individ i angazhuar në veprimtari të kërkimit shkencor, i cili plotëson kriteret e përcaktuara në këtë ligj dhe aktet nënligjore të nxjerra në zbatim të tij.

15. “Sistemi i shkencës” është tërësia e institucioneve politikëbërëse, që drejtojnë, vlerësojnë, financojnë dhe ushtrojnë veprimtaritë e kërkimit dhe të zhvillimit shkencor, inovacionit dhe transferimit të teknologjisë.

16. “Veprimtari kërkimore-shkencore” është tërësia e veprimeve të ndërmarra nga kërkuesi, individi, grupi i individëve apo struktura të posaçme të ngritura sipas këtij ligji, me qëllim që të gjenerojë njohuri, studime apo aplikime të reja.

17. “Pezullimi i veprimtarisë kërkimore” është heqja e së drejtës për të ushtruar veprimtarinë kërkimore-shkencore deri në përmbushjen e kushteve të vendosura nga ministria për plotësimin e kriterëve për ushtrimin e veprimtarisë së institutit dhe të njësisë së veçantë të kërkimit shkencor.

Neni 4 Parimet bazë të sistemit të shkencës dhe të kërkimit shkencor

Veprimtaritë e sistemit të shkencës dhe të kërkimit shkencor udhëhiqen nga këto parime:

1. Liria e kërkimit shkencor nënkupton të drejtën e çdo individi, institucioni, njësie kërkimore-shkencore dhe entiteti të ngritur në përputhje me këtë ligj, për t'i garantuar lirinë e mendimit dhe shprehjes, lirinë për të identifikuar dhe përcaktuar metodat kërkimore dhe parimet bazë metodologjike, lirinë për të zgjedhur dhe zhvilluar teori dhe ide të reja shkencore, lirinë për vlerësimin e rezultateve kërkimore dhe përhapjen e tyre, si dhe lirinë për t'u bashkuar në organe profesionale ose përfaqësuese.

2. Ofrimi i mundësive të barabarta nënkupton që institucionet, institutet dhe njësitë e veçanta u ofrojnë të gjitha subjekteve gjatë ushtrimit të veprimtarisë shmangien e çdo pabarazie pa arsye objektive, si dhe duke i trajtuar ato në mënyrë të drejtë e të paanshme.

3. Mosdiskriminimi i subjekteve në veprimtaritë kërkimore-shkencore nënkupton eliminimin e pabarazive, që lidhen me moshën, aftësinë e kufizuar, racën, përkatësinë etnike, fenë, besimin dhe orientimin seksual.

4. Barazia gjinore në veprimtaritë kërkimore-shkencore nënkupton eliminimin e paragjyqimeve dhe të pabarazive gjinore për të përmirësuar ekuilibrin mes punës e jetës dhe promovimin e barazisë gjinore dhe mosdiskriminimit.

5. Transparenca nënkupton ushtrimin e veprimtarisë kërkimore-shkencore në mënyrë transparente të institucioneve që drejtojnë, vlerësojnë, financojnë dhe ushtrojnë veprimtaritë e kërkimit dhe të zhvillimit shkencor, inovacionit e transferimit të teknologjisë.

6. Shkenca e hapur nënkupton se veprimtaria kërkimore-shkencore krijon mundësi të pjesëmarrjes dhe të përdorimit të produktit shkencor nga studiuesit dhe publiku pa kufizim.

7. Konkurrenca në shkencë nënkupton se veprimtaria kërkimore-shkencore është e bazuar në kushte të njëjta dhe të barabarta për të gjitha palët e përfshira në këtë veprimtari.

8. Cilësia në shkencë nënkupton respektimin e standardeve kombëtare dhe ndërkombëtare gjatë veprimtarisë së kërkimit shkencor.

9. Efikasiteti në shkencë nënkupton aftësinë e matshme të veprimtarisë në kërkimin shkencor.

10. Etika në shkencë nënkupton vlerësimin e sjelljes gjatë veprimtarisë së kërkimit shkencor.

11. Përgjegjshmëria në shkencë nënkupton monitorimin e veprimeve ose të mosveprimeve, në përputhje me detyrimet në fuqi gjatë veprimtarisë kërkimore-shkencore.

12. Bashkëpunimi dhe koordinimi ndër-institucional nënkupton realizimin e veprimtarive kërkimore-shkencore, duke u bazuar në bashkëpunimin e koordinimin ndër-institucional, duke respektuar në mënyrë të ndërsjellë detyrat dhe përgjegjësitë funksionale të çdo institucioni, si dhe parimet e zonës evropiane të kërkimit (ERA).

13. Financimi eficient nënkupton financimin e veprimtarive kërkimore-shkencore dhe inovative, duke siguruar barazi, eficiencë, efektivitet dhe transparencë të përdorimit të fondeve.

Neni 5 Shkenca e hapur

1. Institucionet që zhvillojnë kërkim shkencor, të financuara apo të bashkëfinancuara me mjete financiare publike, zbatojnë parimin e shkencës së hapur.

2. Të dhënat dhe produktet e kërkimit shkencor, të financuara e të bashkëfinancuara me fonde publike, janë të hapura, të aksesueshme, ndërvepruese dhe të ripërdorshme, duke iu nënshtuar vetëm kufizimeve të vendosura nga mbrojtja e të drejtave të pronësisë intelektuale, mbrojtja e të dhënave personale, si dhe siguria e individëve ose e shtetit.

3. Kërkuesit shkencorë ose çdo përfitues i financimit publik të kërkimit shkencor i bën publikimet e tij të disponueshme dhe të aksesueshme për publikun.

4. Parimi i shkencës së hapur dhe praktikrat që e stimulojnë atë janë kritere të vlerësimit të institucioneve, projekteve kërkimore dhe të karrierës së kërkuesit shkencor.

5. Infrastruktura e kërkimit shkencor është e hapur, duke bërë të mundur që kërkuesit shkencorë të ndajnë dhe të përpunojnë rezultatet e të dhënave të kërkimit, të financuara ose të bashkëfinancuara me fonde publike, përtej kufijve kombëtarë dhe pavarësisht fushës së kërkimit shkencor.

6. Standardet dhe kriteret, që mundësojnë zbatimin e parimit të shkencës së hapur dhe janë në përputhje me politikat e zonës evropiane të kërkimit, miratohen me vendim të Këshillit të Ministrave.

Neni 6

Fushat e kërkimit shkencor dhe klasifikimi i nënfushave të kërkimit shkencor

1. Fushat e kërkimit shkencor janë fushat e njëjta apo të ngjashme me ato evropiane të kërkimit shkencor dhe ndërkombëtar.

2. Klasifikimi i fushave dhe i nënfushave të kërkimit shkencor i referohet Manualit të Fraskatit të OECD-së.

KREU II

ORGANIZIMI I SISTEMIT TË SHKENCËS DHE TË KËRKIMIT SHKENCOR

Neni 7

Sistemi i shkencës dhe i kërkimit shkencor

1. Sistemi i shkencës dhe i kërkimit shkencor përfshin institucionet politikëbërëse, zhvilluese, financuese dhe vlerësuese të veprimtarisë së kërkimit shkencor.

2. Institucionet politikëbërëse janë Këshilli i Ministrave, ministria dhe Këshilli Kombëtar për Shkencën dhe Kërkimin Shkencor.

3. Institucionet zhvilluese janë Akademia e Shkencave, institucionet e arsimit të lartë, institucionet apo institutet e krijuara me akte të posaçme, tregtarët dhe shoqëritë tregtare, dhe çdo institucion apo entitet publik apo jopublik, i cili krijohet dhe vepron sipas dispozitave të këtij ligji.

4. Institucionet financuese janë Agjencia Kombëtare e Kërkimit Shkencor dhe Inovacionit dhe çdo institucion apo organizatë tjetër publike ose jopublike, që financon sistemin e shkencës dhe kërkimin shkencor.

5. Institucioni vlerësues i veprimtarisë së kërkimit shkencor është ministria. Përfshihen nga ky rregullim vlerësimi i veprimtarisë kërkimore dhe shkencore në institucionet e arsimit të lartë që vlerësohen në përputhje me dispozitat e ligjit për arsimin e lartë.

Neni 8

Ministria dhe ministri përgjegjës

1. Ministria është institucioni përgjegjës që harton, drejton, koordinon dhe realizon politikën e programit qeverisës në fushën e shkencës dhe të kërkimit shkencor. Ministria vlerëson sipas përcaktimeve të këtij ligji veprimtarinë kërkimore të institucioneve të kërkimit shkencor, financiar me fonde publike, në përputhje me aktet ligjore e nënligjore në fuqi, si dhe administron Regjistrin Kombëtar të Institucioneve, Instituteve, Njësive të Veçanta të Kërkimit Shkencor dhe Kërkuesve Shkencorë.

2. Ministri ka këto kompetenca:

a) harton politika në fushën e shkencës dhe të kërkimit shkencor, si dhe i propozon Këshillit të Ministrave miratimin e strategjisë në këtë fushë;

b) propozon në Këshillin e Ministrave modelin e financimit të buxhetit për shkencën dhe kërkimin shkencor, sipas përcaktimeve të këtij ligji dhe akteve të tjera ligjore e nënligjore në fuqi;

c) harton dhe propozon për miratim pranë Këshillit të Ministrave Kodin e Etikës në Shkencë dhe në Kërkim Shkencor të harmonizuar me Kodin Evropian të Sjelljes për Integritet në Kërkimin Shkencor.

Neni 9

Këshilli Kombëtar për Shkencën dhe Kërkimin Shkencor

Këshilli Kombëtar për Shkencën dhe Kërkimin Shkencor është një organ këshillimor i ngritur pranë Kryeministrit, që ka për detyrë të ndikojë për përmirësimin e veprimtarisë kërkimore-shkencore në vend, duke dhënë rekomandime lidhur me të.

Neni 10

Përbërja e Këshillit Kombëtar për Shkencën dhe Kërkimin Shkencor

1. Këshilli Kombëtar për Shkencën dhe Kërkimin Shkencor drejtohet nga Kryeministri dhe përbëhet nga 19 anëtarë si më poshtë:

- a) ministri përgjegjës për shkencën;
- b) ministri përgjegjës për inovacionin;
- c) ministri përgjegjës për energjinë;
- ç) ministri përgjegjës për bujqësinë;
- d) ministri përgjegjës për shëndetësinë;
- dh) ministri përgjegjës për mbrojtjen;
- e) ministri përgjegjës për mjedisin;
- ë) pesë përfaqësues të institucioneve të arsimit të lartë;
- f) tre përfaqësues të Akademisë së Shkencave;
- g) dy përfaqësues të Qendrave të Transferimit të Teknologjive Bujqësore;
- gj) përfaqësues i Agjencisë Kombëtare të Kërkimit Shkencor dhe Inovacionit;
- h) përfaqësues i Agjencisë së Inovacionit dhe Ekselencës.

2. Anëtarët e këtij Këshilli, përfaqësues të institucioneve të arsimit të lartë, janë personalitete të njohura në fushën e shkencës dhe të kërkimit shkencor, të caktuar nga Konferenca e Rektorëve.

3. Anëtarët e këtij Këshilli, përfaqësues të qendrave të Transferimit të Teknologjive Bujqësore, janë personalitete të njohura në fushën e shkencës dhe të kërkimit shkencor, të caktuar nga ministri përgjegjës për bujqësinë.

4. Anëtarët e këtij Këshilli qëndrojnë në detyrë për sa kohë ushtrojnë detyrën në institucionet e përfaqësuar sipas pikës 1 të këtij neni, apo nuk janë liruar nga ky Këshill nga institucioni që i ka caktuar.

5. Organizimi, funksionimi dhe rastet e lirimit të anëtarëve të këtij Këshilli përcaktohen me vendim të Këshillit të Ministrave.

Neni 11

Detyrat e Këshillit Kombëtar për Shkencën dhe Kërkimin Shkencor

Këshilli Kombëtar për Shkencën dhe Kërkimin Shkencor ka këto detyra:

1. Orienton politika mbështetëse për shkencën dhe kërkimin shkencor.
2. Rekomandon fushat prioritare të shkencës e të kërkimit shkencor dhe mekanizmat e mbështetjes.
3. Jep mendim në hartimin e Strategjisë Kombëtare të Shkencës dhe Kërkimit Shkencor apo dokumente të ngjashme, si programet afatmesme e afatgjata të zhvillimit të shkencës e inovacionit për fusha të rëndësishme të shkencës.
4. Analizon Sistemin Kombëtar të Shkencës e të Kërkimit Shkencor, si dhe ecurinë drejt integritimit të sistemit në zonën evropiane të kërkimit (ERA), duke rekomanduar përmirësimin e tij sipas rastit.

KREU III

ORGANIZIMI INSTITUCIONAL I KËRKIMIT SHKENCOR

Neni 12

Institucionet, institutet dhe njësitë e veçanta të kërkimit shkencor

1. Kërkimi shkencor në Republikën e Shqipërisë realizohet nga persona juridikë, publikë ose jopublikë, të organizuar në institucione të kërkimit shkencor, institute dhe njësi të veçanta të kërkimit shkencor, të ngritura për të kryer veprimtari në fushën e shkencës e të kërkimit shkencor.

2. Institucionet pranë të cilave kryhet veprimtaria e kërkimit shkencor, që organizohen dhe funksionojnë sipas akteve ligjore të posaçme, janë:

- a) Akademia e Shkencave;
- b) institucionet e arsimit të lartë;
- c) parqet teknologjike dhe shkencore;
- ç) qendrat e transferimit të teknologjive bujqësore;
- d) institucione të tjera të krijuara me ligje të posaçme.

3. Instituti i Kërkimit Shkencor përbëhet nga jo më pak se dy njësi të kërkimit shkencor, të organizuara në formën e departamentit, qendrës kërkimore, laboratorit kërkimor ose qendrës eksperimentale, që zhvillojnë dhe mbështesin veprimtarinë kërkimore-shkencore në përputhje me këtë ligj.

4. Njësitë e kërkimit shkencor të organizuara në formën e departamentit, qendrës kërkimore, laboratorit kërkimor dhe qendrës eksperimentale e ushtrojnë aktivitetin si pjesë përbërëse e instituteve të kërkimit shkencor.

5. Njësitë e veçanta të kërkimit shkencor organizohen si njësi të kërkimit shkencor, që realizojnë kërkim shkencor në fusha të veçanta të organizuara sipas legjislacionit në fuqi.

6. Për interesa të përbashkëta kërkimorë, studimorë dhe zhvillimorë, institutet apo njësitë e kërkimit shkencor mund të bashkëpunojnë në kuadër të marrëveshjeve të përbashkëta në përputhje me aktet rregullatore të tyre.

7. Institucionet sipas shkronjave “c” dhe “ç”, të pikës 2 të këtij neni dhe institucione të tjera të ngjashme në varësi të ministrive të linjës organizohen dhe funksionojnë me vendim të Këshillit të Ministrave, me propozim të ministrit përgjegjës për fushën dhe krahas kërkimit shkencor kryejnë funksione dhe detyra të përcaktuara në vendim.

Neni 13

Instituti i Kërkimit Shkencor

1. Instituti i Kërkimit Shkencor ka për objekt kërkimin shkencor e zbatimin e tij në një apo disa fusha të shkencës.

2. Organet drejtuese të Institutit të Kërkimit Shkencor janë Këshilli Shkencor dhe drejtuesi i Institutit të Kërkimit Shkencor, i cili i përket të paktën kategorisë “kërkues shkencor i avancuar”.

3. Këshilli Shkencor i Institutit të Kërkimit Shkencor është organi më i lartë vendimmarrës për drejtimin dhe vlerësimin e veprimtarisë shkencore të tij. Këshilli Shkencor përbëhet nga jo më pak se 5 anëtarë, që përfaqësojnë njësitë përbërëse të institutit të kërkimit shkencor.

4. Këshilli Shkencor i Institutit të Kërkimit Shkencor ka këto kompetenca:

a) përcakton politikat dhe planin strategjik të lidhura me fushat e kërkimit shkencor në përputhje me misionin e institutit të kërkimit shkencor;

b) miraton rregulloren e brendshme të institutit të kërkimit shkencor;

c) miraton raportin, planin vjetor dhe afatmesëm të veprimtarisë kërkimore-shkencore;

ç) shqyrton dhe miraton marrëveshjet e bashkëpunimit me institucionet kombëtare dhe ndërkombëtare në përputhje me fushën e tij të veprimtarisë;

d) miraton rregulloren e komitetit të etikës;

dh) nxit dhe mbështet zhvillimin e karrierës profesionale të punonjësve kërkimorë-shkencorë.

5. Përbërja, organizimi, mënyra e përzgjedhjes dhe kompetencat e tjera të Këshillit Shkencor përcaktohen në rregulloren e miratuar nga Këshilli Shkencor.

6. Drejtuesi i Institutit të Kërkimit Shkencor zgjidhet ose emërohet sipas përcaktimeve në aktin e krijimit.

7. Drejtuesi i Institutit të Kërkimit Shkencor është përfaqësuesi i tij dhe drejton Këshillin Shkencor.

8. Struktura, përbërja, funksionimi dhe drejtimi i Institutit të Kërkimit Shkencor përcaktohen në aktin e krijimit.

Neni 14

Njësitë e veçanta të kërkimit shkencor

1. Njësitë e veçanta të kërkimit shkencor organizohen si departamente, qendra kërkimore, laboratorë kërkimorë ose qendra eksperimentale dhe e ushtrojnë aktivitetin edhe pa qenë pjesë e një institucioni të krijuar me ligj të posaçëm ose e një instituti kërkimor-shkencor.

2. Organi drejtues i njësisë së veçantë të kërkimit shkencor është drejtuesi i njësisë, i cili i përket të paktën kategorisë “kërkues shkencor”. Procedurat e emërimit dhe e largimit të drejtuesit të njësisë përcaktohen në aktin e krijimit.

3. Njësitë e veçanta të kërkimit shkencor kanë në përbërje të tyre jo më pak se tre anëtarë, nga të cilët dy anëtarë i përkasin të paktën kategorisë “kërkues shkencor” dhe një anëtar “asistent kërkues shkencor”.

4. Struktura, përbërja, funksionimi dhe drejtimi i njësisë së veçantë të kërkimit shkencor përcaktohen në aktin e krijimit.

Neni 15

Bashkëpunimi i institucioneve, i instituteve dhe i njësisve të veçanta të kërkimit shkencor

1. Institucionet e krijuara me ligje të posaçme, institutet dhe njësitë e veçanta të kërkimit shkencor bashkëpunojnë me njëra-tjetrën, si dhe me institucione e njësi të tjera, publike ose jopublike, vendase ose të huaja, qendrat e transferimit të teknologjive, parqet teknologjike, njësitë e vetëqeverisjes vendore sipas marrëveshjeve të bashkëpunimit, me qëllim realizimin e misionit të tyre në fushën e kërkimit shkencor.

2. Bashkëpunimi në fushën e kërkimit shkencor me IAL-të bëhet kryesisht me qëllim:

a) vënien në dispozicion të infrastrukturës dhe burimeve njerëzore për zhvillimin e programeve të studimit të ciklit të dytë dhe të tretë pranë institucioneve të arsimit të lartë.

b) zhvillimin e projekteve të përbashkëta të kërkimit shkencor;

c) zhvillimin e teknologjisë dhe inovacionit të produkteve në një fushë të caktuar me interes specifik në zhvillimin ekonomik dhe social;

ç) shkëmbimin e informacionit, të dijeve, inovacionit dhe produkteve të kërkimit.

KREU IV

KRIJIMI, REGJISTRIMI, LEJIMI, PEZULLIMI, MBYLLJA DHE VLERËSIMI I INSTITUTEVE DHE I NJËSIVE TË VEÇANTA TË KËRKIMIT SHKENCOR

Neni 16

Krijimi i instituteve dhe i njësisve të veçanta të kërkimit shkencor

1. Institutet dhe njësitë e veçanta të kërkimit shkencor krijohen sipas përcaktimeve të këtij ligji dhe e fillojnë ushtrimin e aktivitetit me hyrjen në fuqi të aktit të krijimit. Institutet dhe njësitë e veçanta të kërkimit shkencor, pjesë e institucioneve të krijuara me ligj të posaçëm, krijohen dhe e ushtrojnë aktivitetin sipas përcaktimeve në ligjin e krijimit.

2. Në aktin e krijimit të institutit apo të njësisë së veçantë të kërkimit shkencor përcaktohen të paktën:

a) lloji;

b) emri dhe selia;

c) misioni, objekti dhe fusha e veprimtarisë;

ç) struktura organizative.

3. Riorganizimi i brendshëm i institutit dhe i njësisve të veçanta të kërkimit shkencor bëhet me propozim të një ose të disa njësisve përbërëse dhe miratim të organit që miraton strukturën dhe organikën.

4. Kriteret dhe procedurat për krijimin e instituteve dhe të njësisve të veçanta publike të kërkimit shkencor, si dhe krijimi i tyre përcaktohen me vendim të Këshillit të Ministrave.

Neni 17

Statuti dhe aktet e brendshme të instituteve dhe njësisve të veçanta të kërkimit shkencor

Institutet dhe njësitë e veçanta të kërkimit shkencor e rregullojnë veprimtarinë e tyre në bazë të këtyre akteve:

1. Statutit, i cili përmban normat bazë, që rregullojnë veprimtarinë e institutit dhe të njësisë së veçantë të kërkimit shkencor, dhe miratohet nga organi drejtues i tij. Në statut, në përputhje me aktin e krijimit të institutit apo të njësisë së veçantë të kërkimit shkencor, përcaktohen: organizimi, strukturat përbërëse të tij, veprimtaritë e organeve drejtuese, zgjedhja apo emërimi i tyre, si dhe çështje të tjera, që rregullojnë veprimtarinë e tyre.

2. Rregulloret e instituteve dhe të njësive të veçanta të kërkimit shkencor e rregullojnë veprimtarinë e tyre të brendshme në zbatim të ligjit, statutit e programit të tij. Ato hartohen e miratohen në përputhje me këtë ligj dhe sipas mënyrës së përcaktuar në statutin e institutit dhe të njësive të veçanta të kërkimit shkencor.

3. Kodi i etikës së institutit dhe i njësisë së veçantë të kërkimit shkencor miratohet në përputhje me parimet e përgjithshme të etikës dhe integritetit në kërkimin shkencor nga struktura drejtuese e entitetit.

4. Dokumenti strategjik përcakton vizionin, misionin, objektivat afatgjatë të institutit dhe të njësisë së veçantë të kërkimit shkencor, në zbatim të Strategjisë Kombëtare të Kërkimit Shkencor.

5. Plani për barazinë gjinore nxit pjesëmarrje e trajtim të barabartë gjinor në organizimin e organeve drejtuese dhe veprimtaritë kërkimore.

Neni 18

Regjistri Kombëtar i Institucioneve, Instituteve, Njësive të Veçanta të Kërkimit Shkencor dhe Kërkuesve Shkencorë

1. Regjistri Kombëtar i Institucioneve, Instituteve, Njësive të Veçanta të Kërkimit Shkencor dhe Kërkuesve Shkencorë është regjistër, ku regjistrohen dhe ruhen të dhëna për institucionet e kërkimit shkencor dhe kërkuesit shkencorë. Ky regjistër mbahet dhe administrohet nga struktura përgjegjëse në ministri.

2. Në këtë regjistër pasqyrohen të dhënat e aktit të krijimit të institucionit të krijuar me ligj të posaçëm, instituteve dhe njësive të veçanta të kërkimit shkencor, si dhe të dhëna të tjera të përcaktuara në vendimin përkatës të Këshillit të Ministrave.

3. Forma, përmbajtja, elementet e regjistrit dhe procedurat e krijimit, administrimit të informacionit, si dhe dokumentacioni që depozitohet për regjistrim përcaktohen me vendim të Këshillit të Ministrave.

Neni 19

Leja për ushtrimin e veprimtarisë në një fushë të një rëndësie të veçantë

1. Institutet dhe njësitë e veçanta të kërkimit shkencor, që krijohen për të ushtruar veprimtarinë e tyre në fusha të një rëndësie të veçantë, pajisen me lejen përkatëse nga ministri.

2. Me këtë leje pajisen edhe institutet dhe njësitë e veçanta të kërkimit shkencor, të cilat shtojnë në aktivitetin e tyre veprimtarinë në fushat e një rëndësie të veçantë të kërkimit shkencor dhe plotësojnë kriteret përkatëse.

3. Fushat e rëndësisë së veçantë të kërkimit shkencor për të cilat kërkohet leje e veprimtarisë kërkimore-shkencore, si dhe kriteret e procedurat për lëshimin e lejes përcaktohen me vendim të Këshillit të Ministrave.

Neni 20

Vlerësimi i instituteve dhe njësive të veçanta të kërkimit shkencor

1. Institutet dhe njësitë e veçanta të kërkimit shkencor, të cilat financohen nga fonde publike, sipas këtij ligji, i nënshtrohen periodikisht vlerësimit të përmbushjes së kushteve dhe kriterëve të funksionimit nga strukturat përgjegjëse në ministri.

2. Kriteret, procedurat, periodiciteti dhe metodologjia e këtij vlerësimi, si dhe llojet e masave miratohen me vendim të Këshillit të Ministrave.

Neni 21

Pezullimi, mbyllja e institutit dhe njësisë së veçantë të kërkimit shkencor

1. Në rast se nga vlerësimi dhe monitorimi i veprimtarisë nga ministria konstatohet që instituti ose njësia e veçantë e kërkimit shkencor nuk përmbush kriteret e funksionimit, ministri vendos kushte për vijimin e veprimtarisë nën mbikëqyrje të ministrisë ose pezullimin e veprimtarisë deri në plotësimin e kushteve, për një periudhë jo më të gjatë se dy vite kalendarike. Rregullat dhe procedurat për vendosjen

nën mbikëqyrje, pezullimin dhe mbylljen e institutit dhe të njësisë së veçantë të kërkimit shkencor, sipas përcaktimeve të pikave 1 dhe 2 të këtij neni, përcaktohen me vendim të Këshillit të Ministrave.

2. Veprimtaria e institutit ose e njësisë së veçantë të kërkimit shkencor mbyllet me propozimin e ministrit nga organi që e ka krijuar në rastet e mëposhtme:

a) me iniciativën e vetë institutit apo të njësisë;

b) në rastet e mbarimit të personalitetit juridik të institutit ose të njësisë së veçantë të kërkimit shkencor, kur gëzon personalitet juridik sipas parashikimeve ligjore;

c) për shkak të shkeljeve të rënda ligjore në kryerjen e veprimtarisë së tij, të konstatuara nga kontrolli i ligjshmërisë, i cili realizohet së paku një herë në tre vjet nga strukturat përgjegjëse në ministri;

ç) për shkak të mospërmbushjes së misionit për 24 (njëzet e katër) muaj nga data e hyrjes në fuqi të aktit të krijimit;

d) për shkak të vlerësimit negativ të përsëritur pa ndërprerje të ministrisë;

dh) në rastin e konstatimit të shkeljeve nga auditimi financiar, i cili realizohet së paku një herë në dy vjet nga ministria.

3. Akti për mbylljen e institutit ose të njësisë së veçantë të kërkimit shkencor depozitohet pranë Regjistrat Kombëtar të Institucioneve, Instituteve, Njësive të Veçanta të Kërkimit Shkencor dhe Kërkuesve Shkencorë.

Neni 22

Statusi “qendër ekselence” dhe “njësi e posaçme”

1. Instituti dhe njësitë e veçanta të kërkimit shkencor për rezultate të spikatura në nivel kombëtar ose ndërkombëtar në fushën e kërkimit apo për zhvillimin e kërkimit shkencor në fusha prioritare mund të fitojnë statusin “qendër ekselence”.

Institutet apo njësitë e veçanta me statusin “qendër ekselence” mund të përfitojnë fonde grant të dedikuara për kërkimin shkencor.

Dhënia e statusit “qendër ekselence” propozohet nga ministri për një afat kohor të përkohshëm apo të përhershëm dhe miratohet me vendim të Këshillit të Ministrave. Kriteret dhe procedurat për dhënien e statusit përcaktohen me vendim të Këshillit të Ministrave.

2. Struktura të ndryshme publike të kërkim-zhvillimit mund të fitojnë statusin “njësi e posaçme”, si njësi, që krahas veprimtarisë kërkimore kryesisht në zbatim, eksperimentimin e përhapjes së arritjeve, të produkteve e teknologjive të reja, mund të kryejnë edhe trajnimin e specialistëve e të kërkuesve të rinj në fusha specifike, në bashkëpunim me institucionet publike të arsimit të lartë sipas programeve dhe fushës së kërkimit që ato realizojnë, si dhe në kuadër të veprimtarisë shkencore të aplikuar në fushën ku zhvillojnë aktivitetin e kërkimit.

3. “Njësia e posaçme” mund të financohet drejtpërdrejt nga ministria e linjës, institucioni publik i arsimit të lartë, institucione publike dhe jopublike apo subjekte private biznesi nëpërmjet marrëveshjeve të bashkëpunimit në kuadër të veprimtarive të kërkim-zhvillimit.

4. “Njësia e posaçme” mund të sigurojë të ardhura të veta nëpërmjet shërbimeve të kualifikuara për të tretë sipas tarifave të miratuara nga organet e saj drejtuese.

5. Statusi “njësi e posaçme” jepet me vendim të Këshillit të Ministrave me propozim të ministrit përgjegjës për shkencën dhe të fushës përkatëse të kërkimit pas marrjes së mendimit nga institucioni publik i arsimit të lartë. Masa dhe mënyra e pagesës për stafin akademik dhe atë kërkimor-shkencor të angazhuar nga IAL-i përcaktohen në status. Modalitetet dhe procedurat e bashkëpunimit midis njësisë, institucionit publik të arsimit të lartë dhe subjektit privat, në rast se ka të tillë, rregullohen me marrëveshje të përbashkët ndërmjet palëve.

KREU V

PERSONELI KËRKIMOR-SHKENCOR

Neni 23

Personeli i instituteve dhe i njësive të veçanta të kërkimit shkencor

1. Personeli i instituteve dhe i njësive të veçanta të kërkimit shkencor përbëhet nga punonjës kërkimorë-shkencorë, punonjës ndihmësteknikë dhe administrativë. Rregullimi i marrëdhënieve të punësimit ndërmjet palëve përcaktohet në kontratën e punës, e cila nënshkruhet nga drejtuesi i tyre, në përputhje me Kodin e Punës, me kohëzgjatje të caktuar ose të pacaktuar, si edhe me angazhim me kohë të plotë ose me kohë të pjesshme.

2. Procedurat e rekrutimit përcaktohen në rregulloret e brendshme të tyre. Për institutet dhe njësitë e veçanta të kërkimit shkencor jopublik, personeli kërkimor-shkencor rekrutohet sipas përcaktimeve në statutet dhe në rregulloret e brendshme të tyre.

3. Institutet dhe njësitë e veçanta të kërkimit shkencor kanë të drejtë të punësojnë për periudha të shkurtra kohe kërkues, studiues, personalitete në fushën e shkencës dhe të kërkimit shkencor, vendas ose të huaj. Personeli i ftuar punësohet dhe shpërblehet sipas përcaktimeve në statut, në rregulloren e institutit/njesisë së veçantë dhe në përputhje me legjislacionin e punës në Republikën e Shqipërisë.

4. Niveli i pagës, kategorizimet në pagë dhe shpërblimi për punën në bazë të cilësisë dhe të rëndësisë së rezultateve të kërkimit shkencor, të personelit të instituteve dhe të njësive të veçanta të kërkimit shkencor publik përcaktohen me vendim të Këshillit të Ministrave, sipas legjislacionit në fuqi të fushës përkatëse. Për institutet, njësitë e veçanta jopublike të kërkimit shkencor, niveli i pagës dhe kategorizimet në pagë përcaktohen në kontratën e punës ndërmjet palëve.

Neni 24

Të drejtat dhe detyrat e punonjësit kërkimor-shkencor

1. Punonjësi kërkimor-shkencor ka të drejtë:

a) të zgjedhë lirshëm drejtimin dhe metodën e kërkimit shkencor sipas synimeve të tij shkencore, si dhe në funksion e në përputhje me veprimtarinë dhe misionin e institutit ose të njesisë së veçantë pranë të cilit është i punësuar;

b) të marrë pjesë në formimin e kërkuesve dhe të specialistëve të lartë për fushën përkatëse nëpërmjet aktivitetit të mësimdhënies në të gjitha ciklet e studimit, si dhe udhëheqjeve në ciklin e dytë ose të tretë, në përputhje me kriteret e akteve nënligjore përkatëse;

c) të ketë mbështetjen e nevojshme financiare për realizimin e planit të punës kërkimore-shkencore dhe promovimin e tij në karrierë;

ç) të ketë kushtet e duhura logjistike dhe të punës në kryerjen e veprimtarisë së tij kërkimore-shkencore;

d) të marrë pjesë në kurse kualifikimi, shkëmbim përvoja ose veprimtari kërkimore-shkencore pranë institucioneve homologe dhe të tjera të ngjashme brenda ose jashtë vendit;

dh) të vlerësohet dhe të shpërblehet për punën e tij në bazë të cilësisë dhe të rëndësisë së rezultateve, në kuadër të pjesëmarrjes në veprimtari dhe në projekte të kërkimit shkencor;

e) të publikojë rezultatet e punës së tij kërkimore;

ë) të gëzojë të drejtat e tij intelektuale të rezultateve dhe të botimeve të tij, sipas legjislacionit përkatës e parashikimeve kontraktore me institucionin ku është punësuar.

2. Punonjësi kërkimor-shkencor ka detyrimin:

a) të zbatojë statutin dhe rregulloren e institucionit kërkimor-shkencor;

b) të respektojë kodin e etikës;

c) të zbatojë programin e veprimtarisë kërkimore-shkencore;

ç) të respektojë parimet e shkencës së hapur;

d) të ndjekë programet e detyrueshme të kualifikimit të përcaktuara me aktet e brendshme të institucionit të kërkimit shkencor.

3. Të drejtat dhe detyrimet e tjera të punonjësve përcaktohen në statutin dhe aktet përkatëse të institucionit në përputhje me këtë ligj.

Neni 25

Kategoritë e punonjësve kërkimorë-shkencorë dhe kriteret për fitimin e kategorive

1. Punonjësit kërkimorë-shkencorë klasifikohen në kategoritë e mëposhtme:

- a) asistent kërkues-shkencor;
- b) kërkues shkencor;
- c) kërkues shkencor i avancuar;
- ç) drejtues kërkimor-shkencor.

2. Kriteret dhe procedurat për përfitimin e kategorisë nga punonjësit kërkimorë-shkencorë përcaktohen me vendim të Këshillit të Ministrave.

Neni 26

Titulli “shkencëtar emeritus”

1. Institutet e kërkimit shkencor të krijuara sipas këtij ligji akordojnë titullin “shkencëtar emeritus” për punonjësit e kategorisë “drejtues kërkimor-shkencor” pas daljes në pension, në bazë të vlerësimit të veprimtarisë tyre të spikatur kërkimore-shkencore nga instituti që propozon dhënien e titullit, pas marrjes së pëlqimit nga ministri.

2. “Shkencëtari emeritus”, sipas nevojave të institutit apo të njësisë së veçantë kërkimore-shkencore, mund të marrë pjesë në veprimtari të kërkimit shkencor.

3. Institucionet e kërkimit shkencor, që organizohen dhe funksionojnë sipas ligjeve të posaçme, akordojnë tituj sipas përcaktimeve në ligjin e krijimit.

Neni 27

Lëvizshmëria e punonjësit kërkimor-shkencor

1. Punonjësi kërkimor-shkencor, në kuadër të një projekti apo marrëveshjeje bashkëpunimi, mund të ushtrojë veprimtarinë e tij kërkimore-shkencore jashtë vendit për një periudhë kohore të caktuar. Kriteret, rregullat e kohëzgjatjes së periudhës së qëndrimit, marrëdhëniet administrative dhe raportet e punonjësit me institucionin ku do të angazhohet përcaktohen me marrëveshje ndërmjet palëve, bazuar në aktet e brendshme të institutit apo të njësisë së veçantë ku është punësuar.

2. Punonjësi kërkimor-shkencor i huaj mund të ushtrojë veprimtarinë e tij kërkimore-shkencore pranë një institucioni të krijuar me ligj të posaçëm, instituti apo njësi të veçantë kërkimore-shkencore, në kuadër të një projekti apo marrëveshjeje bashkëpunimi, për një periudhë të caktuar kohe, në përputhje me legjislacionin në fuqi dhe aktet e brendshme të tyre.

Neni 28

Periudha sabatike

1. Punonjësi kërkimor-shkencor ka të drejtë të shkëputet nga angazhimet e institutit apo të njësisë së veçantë kërkimore-shkencore, për përparimin e tij profesional, një herë në 7 (shtatë) vjet, për periudha kohe deri në 1 (një) vit kalendarik.

2. Miratimi i periudhës sabatike bëhet nga titullari i institutit apo i njësisë së veçantë. Të drejtat dhe detyrimet e përfituesit të periudhës sabatike përcaktohen në statut dhe në rregulloret e brendshme.

Neni 29

Vlerësimi i veprimtarisë së punonjësit kërkimor-shkencor

1. Rezultatet e veprimtarisë së punonjësit kërkimor-shkencor vlerësohen në vazhdimësi në mënyrë periodike në institutin apo në njësinë e veçantë kërkimore-shkencore, ku ushtron aktivitetin, prej strukturave të ngritura për këtë qëllim.

2. Kriteret për vlerësimin e veprimtarisë kërkimore-shkencore të punonjësit kërkimor-shkencor përcaktohen me udhëzim të ministrit.

KREU VI

INTEGRITETI NË SHKENCË DHE NË KËRKIMIN SHKENCOR

Neni 30

Kodi i Etikës në Shkencë dhe në Kërkim Shkencor

1. Kodi i Etikës në Shkencë dhe në Kërkim Shkencor është dokumenti kryesor për garantimin e vlerave të kërkimit shkencor për të gjitha institutet apo njësitë e veçanta kërkimore-shkencore, ku kryhet veprimtari kërkimore-shkencore. Ky kod miratohet me vendim të Këshillit të Ministrave.

2. Kodi i Etikës në Shkencë dhe në Kërkim Shkencor përmban:

- a) parimet themelore të etikës në shkencë dhe kërkim;
- b) praktikatat e mira të shkencës dhe të kërkimit;
- c) llojet e shkeljeve dhe të masave disiplinore, si dhe procedurat për dhënien e tyre në rastin e shkeljeve të etikës në shkencë dhe në kërkim;

ç) risqet dhe sistemin e menaxhimit të tyre në shkencë dhe në kërkim shkencor.

3. Çdo institut apo njësi e veçantë kërkimore-shkencore respekton Kodin e Etikës në Shkencë dhe në Kërkim Shkencor duke përcaktuar procedurat specifike në zbatim të tij.

Neni 31

Komiteti i Etikës në Kërkimin Shkencor

1. Komiteti i Etikës ngrihet pranë instituteve apo njësive të veçanta kërkimore-shkencore të parashikuara në këtë ligj dhe vepron në bazë të Kodit të Etikës në Shkencë dhe në Kërkim Shkencor, dhe rregulloreve përkatëse të miratuara nga vetë ato. Në përbërje të tij mund të përfshihen edhe ekspertë të jashtëm, sipas përcaktimeve të bëra në rregulloret e tyre.

2. Komiteti i Etikës vlerëson plotësimin e kriterëve për shmangien e riskut në kërkimin shkencor në përputhje me Kodin e Etikës në Shkencë dhe në Kërkim Shkencor. Risku i kërkimit vlerësohet në çdo projekt kërkimor dhe ndryshim të tij për veprimtaritë dhe produktin e kërkimit shkencor.

3. Komiteti i Etikës propozon masat disiplinore sipas parashikimeve të dispozitave të këtij ligji.

4. Përbërja dhe funksionimi i Komitetit të Etikës rregullohet me aktet e brendshme të institutit apo të njësisë së veçantë të kërkimit shkencor.

Neni 32

Shkeljet dhe masat disiplinore në kërkimin shkencor

1. Plagjiatura, falsifikimi dhe fabrikimi i rezultateve të kërkimit shkencor përbëjnë shkelje të rënda të etikës në kërkimin shkencor.

2. Masat këshilluese dhe ato disiplinore ndaj punonjësve që shkelin etikën në kërkim shkencor, propozohen nga Komiteti i Etikës dhe jepen nga titullari i institutit apo i njësisë së veçantë të kërkimit shkencor, bazuar në Kodin e Etikës në Shkencë dhe në Kërkim Shkencor.

3. Masa disiplinore më e rëndë është shfuqizimi i kategorisë së punonjësit të kërkimit shkencor, e cila jepet vetëm për shkelje të rënda të etikës së kërkimit shkencor.

4. Punonjësi kërkimor-shkencor, të cilit i është shfuqizuar kategoria, mund të aplikojë për të njëjtën kategori pas kalimit të 3 (tre) vjetëve nga akti i shfuqizimit.

KREU VII

FINANCIMI I KËRKIMIT SHKENCOR DHE INOVACIONIT

Neni 33

Burimet e financimit

1. Institucionet e arsimit të lartë, institucionet e krijuara me akte të posaçme, institutet/njësitë e veçanta, qendrat e ekselencës dhe njësitë e posaçme të kërkimit shkencor financohen me fonde nga:

- a) buxheti i shtetit;
- b) projektet ndërkombëtare të kërkimit shkencor dhe inovacionit;
- c) të ardhura nga veprimtari të kërkimit shkencor dhe inovacionit;

- ç) të ardhura nga shërbime tekniko-shkencore për të tretët;
  - d) të drejtat e pronësisë intelektuale, si: patentat, shpikjet, veprat e ndryshme etj.;
  - dh) të ardhura nga aplikimi në praktikë i rezultateve të veprimtarisë kërkimore dhe inovacionit nga institutet e njësitë e veçanta të kërkimit shkencor;
  - e) dhurime nga donatorë të ndryshëm;
  - ë) burime ose veprimtari të tjera të ligjshme.
2. Institucionet e arsimit të lartë, institucionet e krijuara me akte të posaçme, institutet dhe njësitë e veçanta të kërkimit shkencor janë të detyruara të sigurojnë një përdorim sa më efektiv dhe ekonomik të burimeve financiare publike, duke respektuar parimet e transparencës dhe të ligjshmërisë.
3. Burimet financiare të vëna në dispozicion të institucioneve të arsimit të lartë, institucioneve të krijuara me akte të posaçme, instituteve dhe të njëjstive të veçanta të kërkimit shkencor, nga organizma jopublikë ose ndërkombëtarë, përdoren vetëm për përmbushjen e misionit dhe të objektivave të tyre.
4. Për institucionet e arsimit të lartë dhe institucionet e tjera publike, të cilat aktualisht ushtrojnë veprimtari në fushën e kërkimit shkencor dhe organizohen me ligj të veçantë, burimet e financimit rregullohen sipas ligjit përkatës dhe përcaktimeve të këtij ligji.

Neni 34

Mënyrat e financimit për institucionet publike të kërkimit shkencor

1. Mënyra e financimit nga buxheti i shtetit dhe kategorizimi i fondeve buxhetore për institucionet e arsimit të lartë dhe institucionet e tjera publike, të cilat aktualisht ushtrojnë veprimtari në fushën e kërkimit shkencor, përcaktohet sipas legjislationeve specifike të fushave ku ushtrojnë veprimtarinë dhe përcaktimeve të këtij ligji. Institucionet e krijuara me ligj të veçantë financohen sipas përcaktimeve në ligjin e krijimit.
2. Burimet financiare për veprimtarinë e kërkimit shkencor për institucionet, institutet dhe njësitë e veçanta publike të kërkimit shkencor, planifikohen, miratohen, administrohen, pasqyrohen dhe raportohen sipas legjislationit në fuqi për menaxhimin financiar dhe kontrollin.

Neni 35

Financimi për programet apo projektet kërkimore

Institucionet e arsimit të lartë, institucionet e krijuara me ligj të posaçëm, institutet dhe njësitë e veçanta të kërkimit shkencor, publike dhe jopublike, financohen mbi baza konkurruese të programeve apo të projekteve kërkimore që paraqesin për financim pranë ministrisë apo institucionit përgjegjës të varësisë, sipas kritereve dhe procedurave të përcaktuara me udhëzim të ministrit. Për përdorimin e fondeve publike ato i nënshtrohen auditimit financiar.

Neni 36

Bashkëfinancimi i projekteve kërkimore

1. Institucionet e arsimit të lartë, institucionet e krijuara me ligj të posaçëm, institutet dhe njësitë e veçanta të kërkimit shkencor për projekte kërkimore të veçanta mund të financohen nga fonde të krijuara nga bashkimi i dy ose më shumë burimeve të mëposhtme:
- a) buxheti i shtetit;
  - b) financime të ligjshme nga subjekte jopublike;
  - c) financime të ligjshme nga institucione ndërkombëtare.
2. Masa dhe mënyra e financimit rregullohen në marrëveshjen dypalëshe ose shumëpalëshe, që lidhin institucionet dhe njësitë e kërkimit shkencor.

Neni 37

Administrimi i aseteve

1. Institutet dhe njësitë e veçanta të kërkimit shkencor kanë në administrim ose në pronësi godinat ku zhvillojnë aktivitetin, pajisjet, revistën, bibliotekën, muzeun, si dhe produkte të krijimtarisë intelektuale. Këto institucione gjatë aktivitetit të tyre krijojnë apo zhvillojnë asete financiare apo fizike nëpërmjet burimeve të ligjshme të financimit.

2. Pronat e paluajtshme në të cilat ushtrojnë veprimtarinë e tyre institutet dhe njësitë e veçanta publike të kërkimit shkencor, që shërbejnë për të garantuar përmbushjen e misionit të institucionit, kalojnë në administrim të tij me vendim të Këshillit të Ministrave.

3. Institutet dhe njësitë e veçanta publike të kërkimit shkencor kanë detyrimin të ruajnë dhe të mirëmbajnë pronat në administrim dhe nuk mund të ndryshojnë destinacionin e tyre.

KREU VIII DISPOZITA KALIMTARE DHE TË FUNDIT

Neni 38 **Dispozita kalimtare**

1. Të gjitha institucionet, institutet dhe njësitë e veçanta të kërkimit shkencor të krijuara para hyrjes në fuqi të këtij ligji kanë detyrimin ta depozitojnë informacionin dhe dokumentacionin në përputhje me elementet e Regjistrit Kombëtar të Institucioneve dhe Kërkuesve Shkencorë brenda 24 (njëzet e katër) muajve nga hyrja në fuqi e këtij ligji.

2. Vlerësimi i parë i instituteve apo i njërive të veçanta të kërkimit shkencor ekzistues, duke përjashtuar institucionet e arsimit të lartë, të cilat vlerësohen sipas ligjit të arsimit të lartë, bëhet brenda 3 (tre) vjetëve nga hyrja në fuqi e këtij ligji.

3. Aktet nënligjore të miratuara para hyrjes në fuqi të këtij ligji dhe që nuk bien ndesh me të do të zbatohen deri sa nuk janë miratuar aktet nënligjore të parashikuara në këtë ligj.

Neni 39 **Aktet nënligjore**

1. Ngarkohet Këshilli i Ministrave që brenda 1 (një) viti nga hyrja në fuqi e këtij ligji të miratojë aktet nënligjore në zbatim të neneve 5, pika 6; 8, pika 2; 10, pika 5; 16, pika 4; 18, pika 3; 19, pika 3; 20, pika 2; 21, pika 1; 22, pika 1; 23, pika 4; 25, pika 2, dhe 30, pika 1, të këtij ligji.

2. Ngarkohet ministri përgjegjës për çështjet e shkencës dhe të kërkimit shkencor që brenda 1 (një) viti nga hyrja në fuqi e këtij ligji të miratojë aktet nënligjore në zbatim të neneve 6, pika 2; 29, pika 2, dhe 35 të këtij ligji.

Neni 40 **Shfuqizime**

Ligji nr. 7893, datë 22.12.1994, "Për shkencën dhe zhvillimin teknologjik", i ndryshuar, shfuqizohet.

Neni 41 **Hyrja në fuqi**

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

Miratuar në datën 31.10.2024.

Shpallur me dekretin nr. 394, datë 25.11.2024, të Presidentit të Republikës së Shqipërisë, Bajram Begaj.